

Markedsandeler for høstvetesortene

Tabellen viser utviklingen i dyrkingsomfang de tretten siste sesongene for de viktigste høstvetesortene. Dette er basert på salg av såkorn. Bruk av eget såkorn samt overlaging av såkorn gjør at det er noe usikkerhet rundt tallene fra år til år.

Når det gjelder fordeling av markedsandeler har dette endret seg mye i løpet av de siste årene. Tabellen viser at Ellvis, som var den desidert største høstvetesorten i 2019, kun ble dyrket på 3 prosent av det totale høstveteearealet året etter, etter at matmelindustrien ikke lenger ønsket sorten. I 2022 ble Ellvis bare dyrket på rundt 1 prosent av arealet. KWS Ozon tok over store deler av markedet og ble dyrket på nær 60 prosent av arealet i 2020. Dette sank til rundt 30 prosent i 2021, og videre til ca. 12 prosent etter som KWS Ozon ble betalt som førhvete i 2022. Magnifik blir betalt som førhvete fra og med 2023, og forsvinner nok helt ut av dyrkingen. Kuban var i 2022 sorten med størst dyrkingsomfang, med rundt 25 prosent av arealet. Markedsandelen falt imidlertid betydelig i forhold til året før. Praktik, som ble godkjent i 2021 har fått et betydelig dyrkingsomfang i 2022 med rundt 17 prosent av markedet. Bernstein ble dyrket på rundt 5 prosent. Da overvintringsevne og dermed også avling er noe usikker, er det også noe usikkert hvor mye den vil øke dersom ikke kvaliteten betales noe mer enn de øvrige høstvetesortene.

Det er flere sorter i salg som ikke er godkjent for opptak på den norske sortslista. Norin var oppe til vurdering i 2022, men ble ikke godkjent for opptak på sortslista. Sorten Informer har vært med i verdiprøvingen i 2 år. Informer hadde et beskjedent dyrkingsomfang i 2022. Sorten Julius står ikke på den norske sortslista. Sorten hadde nær 20 prosent markedsandel i 2022.

Dyrking av førhvete har økt, Jantarka hadde en markedsandel på noe over 15 prosent i 2022. Denne, eller andre typiske førvetesorter vil nok ta over arealene til f.eks. KWS Ozon som ikke lenger avregnes som mathvete. Hvis gjødselprisene fortsetter å være høye, vil nok det også øke dyrkingen av førvetesorter i høstkorndyrkingen. Tabell 31 viser sorter som er godkjente, og hvilke som er i verdiprøvingen nå. Det er imidlertid lov å dyrke sorter som ikke er godkjente i Norge hvis de står på EU-lista.

Markedsandeler (%) for høstvetesorter i perioden 2013-2022

	Markedsandeler (%) for vårhvetesorter de enkelte år									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ellvis ¹	20,4	36,0	42,9	61,1	54,7	61,7	43,0	3,1	2,2	1,0
Kuban	16,2	9,4	21,6	19,6	22,2	16,3	14,6	18,3	43,6	24,2
Magnifik ¹	17,3	13,1	6,8	6,2	6,0	3,6	4,4	1,0	-	1,1
Jantarka ¹	-	-	-	2,2	2,4	5,3	8,6	12,2	15,9	15,9
KWS Ozon ¹	-	-	-	-	0,2	5,2	7,8	58,3	31,1	11,7
Norin	-	-	-	-	-	0,8	2,0	1,0	0,6	-
Julius	-	-	-	-	-	-	6,2	2,6	2,0	18,0
Praktik	-	-	-	-	-	-	3,3	1,9	1,8	17,4
Informer ¹	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,8	3,2
Torp ¹	-	-	-	-	-	-	-	0,5	1,1	-
Bernstein	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	5,0
Festival	-	-	-	-	-	-	-	-	0,4	0,5
Etana ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,6

¹Førhvete. Noen av de nye sortene kan imidlertid bli avregnet som mathvete i 2023